

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W JAWORZU
WOJ. BIELSKIE

ECHO JAWORZA

GAZETA LOKALNA GMINY JAWORZE

*Staropolskim obyczajem
Jajkiem dzieląc się święconym
Życzym sobie szczęścia wzajem
W dniu tradycją uświęconym*

**Radosnych i spokojnych
Świąt Wielkanocnych
Czytelnikom "Echa Jaworza"
życzy
zespół redakcyjny**

Jaworze, Jaworze, piękne w każdej porze...

Fot. Paweł Mularz

XXIII sesja Rady Gminy w Jaworzu

W dniu 26 lutego 1993 roku w sali ślubów w Urzędzie Gminy w Jaworzu odbyła się kolejna sesja Rady Gminy. Po otwarciu obrad i przyjęciu porządku posiedzenia rada przystąpiła do zatwierdzenia protokołów z XXI i XXII sesji Rady Gminy. Protokół z sesji nadzwyczajnej przyjęto jednogłośnie, natomiast z XXII sesji został skierowany do ponownego przerehabrowania (w związku z uwagami radnego Jerzego Kukli).

W kolejnym punkcie obrad wystąpiła kierowniczka Międzygminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pani Małgorzata Klajmon. Przedstawiła radzie sytuację finansową ośrodka w świetle nowych przepisów. Zwróciła się z prośbą do radnych, aby przy zatwierdzaniu budżetu pamiętali o potrzebujących naszej gminy.

Zgodnie z porządkiem obrad głos zabrał wójt gminy pan Paweł Mularz. Zrelacjonował pracę Zarządu Gminy od ostatniej sesji zwykłej odpowiadając jednocześnie na szczegółowe pytania radnych.

Na sesji radni otrzymali broszurki przekazane przez ks. Adama Gramatykę pt. "Karta Praw Rodziny". W trakcie dyskusji wypowiadano się za potrzebą spotkania się z ks. Gramatyką po uprzednim wnikliwym zapoznaniu się z w/w dokumentem.

W dalszej części obrad głos zabrał przewodniczący Komisji Kultury, Oświaty i Sportu radny Marian Zygmunt oraz pracownik urzędu d/s sportu pan Jan Kliś. Złożyli sprawozdanie z II Narciarskiego Biegu Jaworza oraz Pucharu Europy w kombinacji alpejskiej. Radni wysoko ocenili pracę organizatorów każdej z imprez. Radny Marian Zygmunt w imieniu KKOiS wręczył panu J. Klisiowi i sekretarzowi gminy panu Cz. Wierzbickiemu upominki w postaci książek za zaangażowanie i pracę włożoną w przygotowanie zawodów.

Punktem stałym każdej sesji są pytania i interpelacje radnych. Wójt gminy odpowiadał na nie pod koniec obrad.

Radny Leszek Kubik przedstawił radzie i przybyłym gościom dwie wersje chodnika wzdłuż ulicy Bielskiej. Zdecydowaną większością głosów radni zaakceptowali projekt chodnika po stronie południowej (wzdłuż ogrodzeń).

Ożywioną dyskusję wywołał punkt kolejny, w którym rada miała dokonać korekty w regulaminie Rady Gminy w Jaworzu. Na wniosek radnych B. Szłapy i B. Krzemirskiego w sprawie dotyczącej czasu wystąpień radnych na sesjach przewodniczący rady zaproponował, aby:

a) czas wystąpień w ramach przedstawianych sprawozdań - bez ograniczeń,

b) jednorazowy udział w dyskusji w jednym punkcie obrad nie może przekraczać dwóch minut.

W wyjątkowych wypadkach przy przygotowanym i rzeczowym wystąpieniu dopuszcza się przedłużenia wypowiedzi. Radni większością głosów przyjęli stosowną uchwałę.

Nastąpiła zmiana w składzie Komisji Kultury, Oświaty i Sportu spośród członków spoza rady. W miejsce pani Małgorzaty Barutowicz decyzją uchwały nr XXIII/91/93 z dnia 6.03.93r. przyjęto panią Krystynę Szczypkę.

Kolejna uchwała, jaką podjęto na sesji dotyczyła opłat za wodę z urządzeń będących w zarządzie Przedsiębiorstwa Komunalnego AQUA S.A. w Bielsku - Białej. O ile podwyżka opłat za wodę:

- 1) 2 200 zł/m³ - do prowadzenia gospodarstwa domowego
- 2) 11.0000 zł/m³ - do celów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą
- 3) 5.000 zł/m³ - na inne cele

była przez radnych do przyjęcia, to opłaty za używanie wodomierzy (cena wzrosła czterokrotnie w porównaniu z rokiem ubiegłym) zostały odrzucone i skierowane do wyjaśnienia ze Spółką AQUA.

Po odpowiedziach wójta gminy na zadane wcześniej pytania i interpelacje radnych w wolnych wnioskach głos zabrali - oprócz radnych - przewodniczący Koła Unii Demokratycznej w Jaworzu pan Jan Mucha oraz przedstawiciele społeczeństwa Jasionicy w towarzystwie radnego Rady Gminy z Jasionicy. Goście z sąsiedniej gminy przedstawili skalę zagrożenia ekologicznego, jakie stwarza fabryka płytek ceramicznych "Piłch - Jasionica".

Następną sesję poświęconą głównie budżetowi gminy zaplanowano na dzień 27.03.1993r.

*Przewodniczący Rady Gminy w Jaworzu
Władysław Nikiel*

Wielki sport w Jaworzu

W dniach 11 i 16 marca br. po raz pierwszy na terenie naszej gminy zostały przeprowadzone konkurencje biegowe Narciarskich Mistrzostw Polski w kombinacji norweskiej. W imprezie tej uczestniczyła cała plejada najlepszych juniorów i seniorów z wszystkich klubów zajmujących się tą dyscypliną sportową w Polsce.

Zawody rozgrywano na różnych dystansach; od biegów długości 10 i 15 km, na trasie zlokalizowanej w malowniczym zakątku Jaworza, Nałężu do sprintu na 1 km na trasie usytuowanej na wzgórzu Goruszka.

Zyczymy zdrowia - Służbie Zdrowia!

Wyniki tej imprezy oraz wysoką ocenę organizacyjną szeroko komentowały TV, radio i prasa.

Tą drogą Urząd Gminy w Jaworzu i Beskidzki Okręgowy Związek Narciarski Bielsko - Biała pragną gorąco podziękować gospodarzom ośrodka narciarskiego w Jaworzu Nałężu i kierownikowi DW "Agnieszka" za udostępnienie obiektów oraz mieszkańcom Nałęża pp. Greń, Górniok, Sikora, Waliczek, Rusin, Płoskonka, Gonciarski, Skrzydelski a także Nadleśnictwu Ustroń i Nadleśnictwu Bielsko - Biała za umożliwienie przeprowadzenia tras biegowych na ich terenach.

Organizatorzy składają także podziękowania strażakom OSP w Jaworzu, funkcjonariuszom tutejszego Komisarjatu Policji, radnym: panu Mieczysławowi Sobkowiczowi i Zbigniewowi Putkowi, którzy aktywnie włączyli się do organizacji zawodów w randze Mistrzostw Polski w naszej gminie.

Jan Kliś
inspektor d/s kultury
i sportu UG w Jaworzu

Stefan Zuber
Prezes BOZN
Bielsko-Biała

Dzień 7 kwietnia obchodzimy tradycyjnie już jako Dzień Pracownika Służby Zdrowia. Bez wahania można stwierdzić, że ludzie w białych fartuchach są ofiarni i bezcenną pracą w pełni zasługują na to wyróżnienie. Im przecież całe społeczeństwo, od niemowlęcia po starca, powierza to co najdroższe i jedyne - swe zdrowie, a nieraz i życie.

W Jaworzu mamy kilka placówek służby zdrowia - Sanatorium Dziecięce i Ośrodek Fizjoterapii i Rehabilitacji Beskidzkiego Zespołu Leczniczko-Rehabilitacyjnego, aptekę i Ośrodek Zdrowia, który jest nam szczególnie znany i bliski.

Z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia, w imieniu mieszkańców Jaworza życzymy wszystkim, którzy dbają o nasze zdrowie i dobre samopoczucie, dużo zdrowia i zadowolenia z wykonywanej pracy.

Franciszek Karol Szpok

Do życzeń dołącza się również
redakcja "Echa Jaworza"

KGW

Dnia 4 marca 1993 roku występnym Dziecięcego Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca "Jaworze" rozpoczęło zebranie członków Koła Gospodyń Wiejskich w Jaworzu Średnim.

Spotkanie miało charakter sprawozdawczy a zarazem towarzyski, bowiem panie postanowiły uczcić swoje Święto Kobiet poczęstunkiem.

Przewodnicząca koła pani Helena Pomper w krótkim sprawozdaniu omówiła działalność zarządu za rok ubiegły, w którym uzyskane efekty nie były zbyt budujące. Założenia na rok bieżący są o wiele ambitniejsze, a to poprzez

* zaplanowany większy udział w organizowanych przez Radę i Urząd Gminy w Jaworzu imprezach kulturalno - roz-

rywkowych i sportowych,

* upiększanie i ukwiecanie obejść wokół domów i posesji,

* rozprowadzanie piskląt, paszy i rozsady różnych kwiatów,

* organizowanie prelekcji w zakresie ogrodnictwa i zdrowego żywienia.

Zaproszony przez członkinie koła, z satysfakcją uczestniczyłem w zgromadzeniu jako reprezentant samorządu gminnego.

Zycząc wszelkiej pomyślności, zaprosiłem Zarząd Koła do współpracy w organizowaniu życia kulturalnego i sportowego w naszej gminie. Taka współpraca przyniesie obojętną korzyść.

9 marca br. (już po zebraniu sprawozdawczym) spotkały się również towarzysko członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Jaworzu Dolnym, gdzie przy poczęstunku

miło upłynął czas. Dużo oklasków zebrał zespół dziewczęcy "Jaworowa Gromada" ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzu Dolnym, który śpiewem i tańcem uświetnił to miłe spotkanie.

Członkinie zostały poinformowane o zysku osiągniętym z balu karnawałowego i poparły propozycję pani Stanisławy Duraj wpłacenia z tej kwoty m.in. datku na renowację grobów Zygmunta i Jerzego Czopów. Pani Elfyda Tyrna apelowała do obecnych o szersze włączenie się do prac związanych z organizacją "Jaworzańskiego Września" - szczególnie stroną aprowizacyjną tej imprezy, co m. in. pozwoli kołu zwiększyć swoje dochody.

Zaplanowano wycieczkę członkin do Zakopanego w okresie kwitnienia krokusów.

Marian Zygmunt

Telefon 215

Policja - słucham ...

Panie Komendantce.

Ostatnio kilku właścicieli domów zwróciło się do mnie o wyjaśnienie praw i obowiązków kominiarza. Właściciele ci zapłacili kominiarzowi różne kwoty za wyczyszczenie kominów, mimo że usługa ta nie została wykonana.

-Sprawę należy rzeczywiście wyjaśnić.

Korporacja Kominiarzy Polskich, Zarząd Wojewódzki, podjęła uchwałę nr 1/93, która mówi o obowiązkowej ilości czyszczeń w roku. Oprócz tej uchwały - jest następna, nr 2/92, w sprawie wprowadzenia cennika maksymalnych opłat za usługi kominiarskie. Materiał ten jest bardzo obszerny i szczegółowy. Wykazano też kalkulację jednej roboczogodziny brutto na kwotę 75 000 zł z zastrzeżeniem, że może ona być negocjowana z usługobiorcą ra temat ewentualnego upustu.

Wykładnia prawna dotycząca wykroczeń w tym zakresie, według stanu na dzień 1.1.1993, jest następująca: właściciel budynku obowiązany jest zabezpieczyć budynek przed zagrożeniem pożarowym. W tym pojęciu mieści się też obowiązek czyszczenia przewodów kominowych i dobry ich stan techniczny. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks Wykroczeń /- / Dz. U. 12, poz. 114/ mówi, że "kto utrudnia okresowe czyszczenie kominów lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń kamina i wszelkich przewodów dymowych, podlega karze grzywny lub nagany.

-W tych przepisach nie ma niestety mowy o tym co robić, jeśli pojawi się sytuacja przedstawiona na wstępie tej rozmowy.

-Tu potrzebny jest zdrowy rozsądek. Należy płacić za usługę wykonaną. W razie rezygnacji właściciela domu z wykonania usługi, kominiarz ma obowiązek poinformować o skutkach ale nie może pobierać należności, bo usługi nie wykonywał. Po wykonaniu usługi kominiarz

ma obowiązek określić czas jej trwania, zakres i wysokość należnej opłaty. Kominiarz powinien posiadać wiarygodny dokument, w którym rejestruje wykonaną usługę i wysokość pobranej należności. - Również musi władać takim sprzętem, który pozwoli mu wyczyścić każdy rodzaj przewodu dymowego. Właściciel domu może porozumieć się z kominiarzem co do terminu czyszczenia kominów, a kominiarz powinien poinformować, czy to ma wpływ na podrożenie usługi. Kominiarz powinien wykonywać swoją pracę w dobrych warunkach atmosferycznych.

Sprawa jest więc do przemyślenia przez obie zainteresowane strony. Gdyby były jakieś wątpliwości czy dodatkowe pytania, to należy je kierować na adres Komisariatu Policji w Jasienicy z siedzibą w Jaworzu a odpowiedzi będą udzielane na łamach "Echa Jaworza".

Z Komendantem Policji, aspirantem J. Kanikiem, rozmawiał

Bogusław Krzemliński

KORPORACJA KOMINIARZY POLSKICH

Uchwała nr. 1/93

Korporacji Kominarzy

=====

W związku z nowymi przepisami Dz.U. 92/92 z dnia 10.12.1992 - Zarząd Wojewódzki Korporacji Kominarzy na zebraniu w dniu 22 stycznia 1993 u s t a l a :

Uchwała ustala następującą obowiązkową ilość czyszczeń

1. Przewody dymowe od pieców kuchennych 6 x w roku,
2. przewody dymowe od pieców ogrzewczych i c.o. / węglowe/ 5 x w roku,
3. przewody spalinowe i wentylacyjne z pomieszczeń , gdzie zainstalowano urządzenia gazowe - 2 x w roku,
4. przewody przemysłowe - 2 x w miesiącu.

Pieśni, które dawniej śpiewano w Jaworzu

O gwiazdeczko

1. O gwiazdeczko, coś błyszcząca, gdy ja ujrzał świat,
czemuż to tak, gwiazdko mała, twój promyczek zbladł?
Czemuż mi już tak nie płonie, jak w dziecińczych dniach,
gdy na matki igrał tonie w malowanych snach.
2. Prędkoś, prędko żeglowała po niebieskim tle;
o gwiazdeczko moja mała, wiodłaś ty mnie złe.
Wartkoś biegła wśród niebiosów, jam też chyżo żył
i z żywota złotych kłosów wcześniej wieńce wiał.
3. Znikły róże, zwiędły wieńce, pozółkł zycia maj,
i zapawy, i rumieńce, i tych złudzeń kraj.
Wszystko mi tu nad okółem ła pomroku ćmi,
ach, bo blada nad mym czołem ma gwiazdeczka tkwi.
4. O gwiazdeczko, dawne życie w twym promyczku wntec,
i jak dawniej na błękitcie jeszcze dla mnie świec.
Niech me serce jeszcze zazna doli młodych lat,
nim mnie ręka pchnie żelazna za słoneczny świat.

Wincenty Pol

Hań downi w dziedzinie

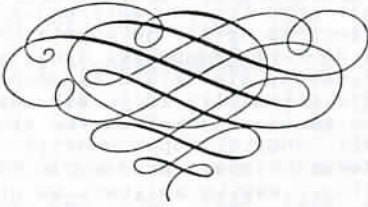
Wyzdrzyło se słońko z za gronia,
W błyszcząca nóm piykanie świyci,
Starzyk też już zaprzungo konia,
Bo mo do hasioka wywiyżć śmieci.
Stareczka łod śniodanio pomyła czerepy.
Do żberka pomyje wszystkie slywo,
Jak potym je łoprawione zaniesie do szopy,
To isto sie na to jeji babuńc nie pogniywo.
Dyć mo też rada tego chwanta,
Ciyngiym by też do niego źdorała,
A żeby też czasym nie piznół w dwiyrek kanta
Porzizym je wszystkie piykanie łostrugała.
Wyrosło śniego szumne prosiacko,
Kaj starka szli, tam łono sie cwancało,
I jak jaki wielki panioncko
Niby łoseczkom, chłostkiym myrdało.
Hań na zogonie tatulek reż siecze,

Mamulka snopki porwóslami wionze,
Wartko mu pot z gzychtu ciecze,
Choć je przy tym gryfny jak ksionze.
Karel z Jewkom mondele stawiajom,
- Sztramacko im idzie ta robota -
Też sie przy tym moc spychajom,
Bo przeca to dzisio je sobota.
Jewka do Karła zombeczki szczyrzi,
- Przydałoby sie dzisio ka pocholofić -
I już sie smówili, że po wieczery
Muszom kansi na jakim muzyke trefić.
Pojedli, dobytek łoporzondzili
- Woda az chlapała przy myciu -
Poszli sie wartko zbiryrać, bo urzondzili,
Ze muszom coś użyć w tym zasmolónym życiu.
Z trówly wyciongła fidrygały,
Koszule, kabotek, letnik, zopaske,
A żeby też i włosy piykanie wyglondały
W warkocz włóćta bandle i zrobiła maszke.
Jak już to wszystkie poloblykała,
Do zdrzadła se zozdrzyła,
Pod lajbikym pierś przykała,
Bo jom żywotkiym przywrzyła.
Szwarno sni je dzielucha,
Sama se w duchu uznała,
I roześmiola sie łod łucha do łucha
Jak sznórujonc bótki sie zgiła.
Też i gibczok Karel nie próznował,
Gacie, sztrajfhozy na zadek wciongo,
Do koszule manżety i kragiel dopasował
- Niech też Jewke ku niymu pociongo.
Wzuł nowe fusekle, strzewiki wywiksował,
Pod hyrtoniym bandle se wywionzól,
Do kapsy we weście szepłoczek schował,
Włosy przygrzynól i ku Jewce zdonzól.
Hajdamasz był u Palowskiego,
Tóż też tam gibko gzuli,
A że dzisio chynć mieli do wszystkiego,
Po dródze roztojmajce plany snuli.
W gospodzie jak w ulu wrzało.
Kawalyrzy popijali przy szynkwasio.
Fórt sie im jakisi miejsce dostało,
Choć stym sumeryja była w takij masie.
Karel se kozól piwo, a Jewce krachele,
Żeby nie styrzeli przy pustym stole.
Wydatku przy tym miał niewiele,
A przesmarować bydzie czym wole.
Kapela rżła polki i walczyki,
Zaczyli na siebie świdrzyć łoczy,
Łobydwom ciongoty szły łod muzyki
- Porwoł Jewke i już po zali koła łoczy.
Jewka tańcować łumiała,
Karel też nie był łod parady,
Toteż ji sie gymbulka śmiola,
Ze sie tak spasowali bes żodnej zwady.
Karlik też był rod jak jyno do siebie
Móg w tańcu Jewke przycisnąć,
A czuł sie przy tym jak w siódmym niebie,
Bo też i móg co do łucha ji gruchnąć,
Jak przestali grać, kozali se krepliki,
Znaszła sie też na stole miodonka,
Karel silil sie na śmieszne żarciki
- Kreple sie tracily - pustoszała szklonka.
Muzykanci grali, krew w żyłach bulkała,
Nasi toncerze coroz barzi mieli sie ku sobie
Jewka rynke pod wesse mu styrkała,
Łon ji pod żywotkiym costi grzebie.
Jak zgasio światło mlasknył jom po licu,
Łona przycisła sie do niego,
A że na zali było moc hycu,
Poszli sie chłodzić do chłodnego.
Czy sie tam grzoli, czy chłodziłi,
Ni mogym wóm tego powiedzieć,
Ale jak za godzinę na zal wrócili,
Jakosi spokojniej mógli już siedzieć.

Roman Rucki

Zdrowie Pań

Przedruk z czasopisma "Gromada - Rolnik Polski" dostarczyła do Redakcji "Echa Jaworza" pani Anna Podstawny, zam. w Jaworzu Dolnym 36 przy ul. Źródłowej.

Składam Wam dzisiaj kwiat wdzięczności
za uśmiech, który nam dajecie,
za wasze trudy za smak miłości.
Ach ileż winniamy kobiecie?
Tyleż jest dzisiaj na waszej głowie,
emancypacja ktoś mi powie,
nieprawda drogi przyjacielu!
Choć kryzys dusi nas niestety,
możemy żyć bez wielu rzeczy,
ale nie sposób bez Kobiety...
Jak straszny byłoby bez was świat - ponu-
ro wszędzie, brudno wszędzie.
I któż by nam udzielał rad?
Kto rzekłoby: czekaj, jakos to będzie.
Więc może bez ozdobnych zdań :
wzniesiemy toast " Zdrowie pań " !
Toast ten (tutaj służe radą)
spełnijmy raczej oranda, bo gdy ci
z głowy się zakurzy, już nie pomoże za-
pach róży i nie unikniesz burzy.

Nasze kulturowe dziedzictwo

W czasach dla ludności polskiej najtrudniejszych, a więc wówczas gdy Ojczyzna utraciła niepodległość - kościoły odgrywały bardzo ważną rolę, a nie rzadko były jedynymi, które podtrzymywały świadomość narodową Polaków. Te trudne zadania wykonywały kościoły różnych wyznań.

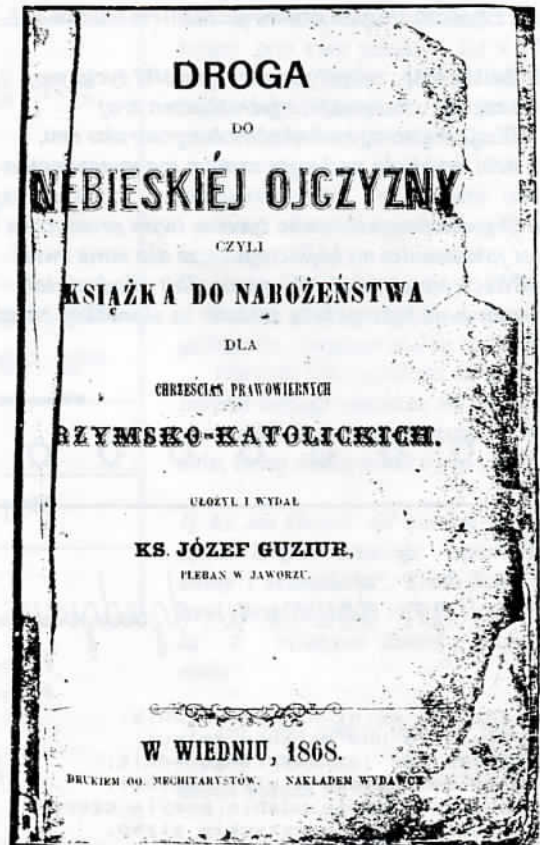
Na terenie Jaworza znajduje się na pewno wśród mieszkańców wiele takich pamiątek, które otoczone są odpowiednią opieką i z którymi trudno jest się rozstać. Chcielibyśmy je jednak zarejestrować - zinwentaryzować w specjalnym rejestrze znajdującym się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jaworzu.

Pierwszym takim wpisanym dokumentem będzie własność pani Weroniki Klajmon. W 1869 roku jaworzański pleban, ks. Józef Guziur wydał kancjonał w języku polskim - napisany jak na owe czasy czystą polszczyzną.

Dzisiaj jest to dokument historyczny. Zachęcamy wszystkich, którzy są w posiadaniu podobnych, cennych materiałów, by przedstawiali je na łamach "Echa Jaworza" i wzbogacali tym samym w bibliotece dział "Dokumenty monograficzne Jaworza".

Bogusław Krzemiński

Redakcja przedstawia poniżej fotokopię strony tytułowej kancjonału.

Historia Jaworza

cz. XI

Pierwszym - na Śląsku Cieszyńskim - domem modlitwy zbudowanym na mocy patentu tolerancyjnego Józefa II był dom modlitwy w Jaworzu. Jego - w głównej mierze - fundatorem był hr. Jerzy Ludwik

Laszowski. W owym czasie wkraczał już w ostatni etap swego życia. Wprawdzie sam hrabia, a zwłaszcza jego żona - zwana przez poddanych "dobrą panią" - cieszyli się poważaniem i szacunkiem jaworzan, ale schyłek ich życia nie był pozbawiony trosk. Choroba syna, a następnie ślub córki - Julii z pochodzącym z Hiszpanii baronem **Arnoldem Saint Genois d'Anneaucourt'em**, co pociągnęło za sobą zmianę wyznania wnuków (gdyż zięć był katolikiem), napawało obawami o przyszłe losy poddanych współwyznawców właścicieli Jaworza. Dlatego hr. Laszowski z tak wielką gorliwością postanowił wykorzystać wszystkie możliwości płynące z patentu tolerancyjnego. Zaraz też ofiarował parcelę pod dom modlitwy, plebanię, szkołę ewangelicką i zabudowania gospodarcze. Dał również większość materiałów budowlanych. Uroczystość poświęcenia placu i położenia kamienia węgielnego odbyła się 12 marca 1782 roku. Aktu tego dokonał wspomniany wyżej pastor cieszyński - ks. **Traugott Bartelmus**. Budowę domu modlitwy ukończono w 1788 roku, ale już w 1782 roku powołano do życia parafię ewangelicką, która objęła współwyznawców z Jaworza, Bielowicka, Bier, Grodzca, Jasienicy, Kowali, Łaz, Roztropic, Rudzicy, Swietoszówki i Wieszcząt. Pierwszym jaworzanskim proboszczem ewangelickim był ks. **Jan Kłapsia** (1782 - 1800), doskonały mówca i autor książek o tematyce religijnej¹⁾. Hr. Jerzy Ludwik Laszowski zostawił też poważny fundusz na utrzymanie duchownych, nauczycieli oraz pomoc dla biednych dzieci. Umierając - w 1787 roku - cały majątek przepisał córce, a zięcia zobowiązał do ukończenia rozpoczętych prac oraz zaplanowanych zamierzeń, a także do przestrzegania zasad tolerancji.

Córka Laszowskich - Julia, chcąc prawdopodobnie przedłużyć panowanie rodu w Jaworzu, przekazała spadek swemu bratu. Ostatni z rodu Laszowskich rozszerzył posiadłość o kolonię Nałężę - Jasionki i rozpoczął budowę szkoły. Hr. Jerzy Laszowski zmarł bezpotomnie w 1792 roku zamykając 91-letni okres gospodarowania Laszowskich w Jaworzu. Jego zwłoki spoczęły na parceli właścicieli Jaworza na cmentarzu katolickim.²⁾

W tamtych czasach mieszkańcy Jaworza wyznania katolickiego brali udział w nabożeństwach w Jasienicy, gdzie proboszczem był **ks. Paweł Czerny**. Dopiero później - od 1796 roku - nowy właściciel Jaworza

Na prośbę Czytelników podajemy rozkład jazdy autobusów i pociągów z Jaworza i do Jaworza.

S A N B U S

Jaworze Górne (dawny nr 53)

Z Jaworza Górnego (DW "Jawor") do Bielska-Białej:

przez Jaworze Dolne: 4^{50}_R 6^{00}_R 7^{10}_R 8^{05}_{1-5} 8^{40}_+ 10^{10}_{RH}
 11^{30} 12^{45} 14^{00} 15^{10}_R 16^{20} 17^{40} 19^{00} 20^{10} 21^{20}_R

Z przystanku JAWORZE - CENTRUM każdy autobus odjeżdża 6 minut później.

przez Jaworze Średnie: 14^{55}_+ 21^{05}_+

Z Bielska-Białej do Jaworza Górnego (przez Jaworze Dolne):

5^{25}_R 6^{35} 7^{10}_{1-5} 8^{00} 9^{30} 10^{45}_{RH} 12^{10} 13^{25} 14^{35}
 15^{45}_R 17^{00} 18^{20} 19^{40} 20^{45} 22^{20}_R

Jaworze Centrum (dawny nr 54) /przez Jaworze Średnie/

Z Jaworza do Bielska-Białej:

4^{50}_R 5^{30}_{1-5} 6^{00}_R 6^{30}_{1-5} 7^{00} 8^{30} 10^{00} 12^{00} 13^{00}_R
 13^{30}_{1-5} 14^{00} 14^{30}_{1-5} 15^{00} 15^{30}_{1-5} 16^{50} 18^{30} 21^{10}

Z Bielska-Białej do Jaworza:

5^{20}_R 6^{00}_{1-5} 6^{30}_R 7^{30} 9^{00} 10^{30} 12^{30} 13^{30}_R 14^{00}_{1-5}
 14^{30} 15^{00}_{1-5} 15^{30} 16^{00}_{1-5} 17^{30} 19^{00} 21^{40}_+ 22^{30}_R

Objaśnienia: R - kursuje w dni robocze
 + - kursuje w dni wolne od pracy
 1-5 - kursuje od poniedziałku do piątku
 N - nie kursuje w soboty robocze

zapraszał jasienickiego proboszcza do swej wsi, gdzie wznowiono odprawianie mszy.

Niestety - jak i dawniej - brak jest zapisów odnoszących się do mieszkańców Jaworza. Szkoda, gdyż warto byłoby poznać losy - choćby poborowych, którzy zmuszeni byli walczyć w armii austriackiej przeciw Francji.

Natomiast dość dobrze udokumentowany jest ruch na tzw. "drodze solnej" prowadzącej - przez Jaworze - do Krakowa, którą później zwano "traktem cesarskim". Już w 1766 roku jechał tędy do

Cieszyna Józef II w towarzystwie marszałków Lascy'ego i Ladona oraz hrabiów Collorado i Dittrichsteina. Korzystali też z tej trasy książęta Sułkowscy oraz książę Albrecht Kazimierz Wettin z arcyksiężną Marią Krystyną. W 1770 roku jechał tędy do Wiednia sławny autor "Sielanek" i pieśni religijnych (zwłaszcza kolęd) - Franciszek Karpiński. Szczególnie cieszyła go polskość ludu cieszyńskiego, co - jak pisał - "... potwierdziło mi wielkość dawną naszych Słowianów". Ruch na tej trasie wzmożł się, gdy do Cieszyna prze-

P K S - Jaworze - Nałęż

Z Jaworza Nałęża do Bielska:										
4 ⁴⁰ _{WR}	6 ⁰⁰ _V	7 ²⁰ _R	9 ⁰⁰ _X	11 ⁰⁰ _R	12 ⁵⁵ _X	15 ¹⁰ _R	16 ⁴⁰ _X	19 ¹⁰ _{WX}	21 ¹⁰ _{WR}	
Odjazdy z JAWORZA-CENTRUM:										
4 ⁵⁷ _{WR}	6 ¹⁸ _V	7 ³⁸ _R	9 ¹⁸ _X	11 ¹⁸ _R	13 ¹⁴ _X	15 ²⁸ _R	16 ⁵⁸ _X	19 ²⁸ _{WX}	21 ²⁸ _{WR}	
Z Bielska do Jaworza Nałęża:										
5 ²⁰ _R	6 ⁴⁰ _R	8 ²⁰ _X	10 ²⁰ _R	12 ¹⁵ _X	14 ³⁰ _R	16 ⁰⁰ _X	18 ³⁰ _{WX}	20 ³⁰ _{WX}	22 ³⁰ _{WR}	
Odjazdy z JAWORZA-CENTRUM:										
5 ³⁸ _R	6 ⁵⁸ _R	8 ³⁸ _X	10 ³⁸ _R	12 ³³ _X	14 ⁴⁸ _R	16 ¹⁸ _X	18 ⁴⁸ _{WX}	20 ⁴⁸ _{WX}	22 ⁴⁸ _{WR}	

Objaśnienia: R - kursuje w dni robocze
 W - nie kursuje 10.04.93r.
 X - nie kursuje 11.04.93r.
 V - nie kursuje 11-12.04.93r.

P K P - ze stacji Jaworze - Jasienica

Do Bielska-Białej:										
4 ⁴⁶ _R	5 ³⁰	6 ¹⁵ _D	7 ⁰⁸	8 ³⁹	11 ²¹	12 ¹⁶	13 ¹²	14 ³⁷ _D	15 ³⁹ _D	
16 ¹⁸	17 ⁴³	19 ⁵⁴	21 ³²							
Do Cieszyna:										
				4 ¹⁶	5 ⁴³	6 ²⁵	10 ¹⁶	12 ²⁷		
14 ⁴⁹	15 ³⁷ _D	16 ²⁹	18 ⁵²	20 ⁵¹	22 ⁵²					
Do Skoczowa:										
		0 ²⁶	4 ¹⁶	4 ⁵⁹ _D	5 ⁴³	6 ²⁵	7 ⁵⁷			
10 ¹⁶	12 ²⁷	14 ⁰⁶ _D	14 ⁴⁹	15 ³⁷ _D	16 ²⁹	17 ⁵⁵ _B	18 ⁵²	20 ⁵¹	22 ⁵²	
Do Ustronia:										
				7 ⁵⁷	14 ⁰⁶ _D	17 ⁵⁵ _B				
Do Wisły-Uzdrowiska:										
						7 ⁵⁷	17 ⁵⁵ _B			
Do Wisły-Głębce:										
						7 ⁵⁷				

Objaśnienia: R - kursuje w dni robocze
 D - kursuje codziennie oprócz sobót niedzieli i świąt
 B - kursuje codziennie oprócz sobót

Kronika ważniejszych wydarzeń z dziejów Księstwa Cieszyńskiego i Jaworza:

1787r. - Umiera hr. Jerzy Ludwik Laszowski

1787 - 1792r. - Hr. Jerzy Adam Laszowski właścicielem Jaworza

1789r. - Pożar niszczy prawie całą zabudowę Cieszyna

niósł się sztab konfederatów barskich. Tędy jechała "generalność" konfederacji, a między innymi Adam Krasinski i marszałek Michał Jan Pac. W 1772 roku - z tajnymi listami - przedzierał się późniejszy autor Hymnu Narodowego - **Józef Wybicki**, a po nim, po dwóch miesiącach spędzonych w Bielsku, jechał przez Jaworze autor poematów, od, bajek i satyr - **Stanisław Trembecki**. Znamiennym był przejazd - w 1773 roku - do Galicji przyszłego cesarza - **Franciszka II**, który kazał naprawić "drogę solną". Naprawa połączona z poszerzeniem i budową nowych stacji wymiany koni trwała kilka lat, ale już od 1775 roku kursować tu stały dyliżans na trasie Brno - Kraków i drogę zaczęto nazywać traktem cesarskim (później przedłużono go do Lwowa).

W związku z działaniami militarnymi koalicji antyfrancuskiej, od 1789 roku rozpoczął się ożywiony ruch wojsk, co później stało się nieszczęściem dla ludności mieszkającej przy trasie przejazdu. Już w 1789 roku ciągnęły przez Jaworze rosyjskie wojska księcia Karpakowa i gen. Rosenberga oraz francuski korpus księcia Condé.

Omawiany okres zamknął w 1790 roku **Stanisław Staszic**. Ten wybitny uczony i patriota, założyciel i prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk, a zarazem autor "Przestróg dla Polski" przybył do Białej i Bielska, gdzie prowadził rozpoznanie geologiczne i następnie udał się do Wiednia.

Przejazdy tych osobistości nie miały dla Jaworza żadnego znaczenia, ale były zapowiednią przybycia - w następnym wieku - ludzi, którzy zdecydowali o jego losach.

1) *Ks. Jan Kłapsia był autorem następujących książek: "Dziewięć kazan", "Modlitwy i rozmyślenia", "Krotki zbiór historii chrześcijańskiej religii" oraz "Krotka o należytych dziełach ćwiczeniu nauka".*

2) *Do 1880 roku w Jaworzu był jeden wspólny cmentarz dla mieszkańców dwóch wznah.*

- 1789 - 1795r. - Odbudowa i rozbudowa Cieszyzna
1792r. - Tron Wiedeński obejmuje Franciszek II
1792r. - Zapoczątkowanie budowy szkoły w Jaworzu
1792r. - Śmierć hr. Jerzego Adama Laszowskiego kończy rządy Laszowskich w Jaworzu

Rudolf Dominik

Regionalne nazwy w Jaworzu

Karol Jaworski

Cz. VII

starego.

Geograficzne i regionalne nazwy na terenie gór i lasów w Jaworzu

(Ciąg dalszy z numeru 16 "Echa Jaworza")

Buciorowy potok

Splywa ze zbocza Kamiennego na południe do Jasionki; rosły nad nim jeszcze niedawno bardzo stare jodły. Mieszkańcy Błatni wyrabiali z tego drzewa naczynia i sprzęty gospodarstwa domowego - szafliki (tj. cebrzyki), beczki - tzw. **buciory**.

Pod obrozkiem

Nad potokiem Kamiennym pod Bucznikiem, zginął gajowy (ok. 1880r.). Była tam tablica pamiątkowa zwana potocznie "**obrozkiem**".

Stary Łóm

Stary kamieniołom czynny w latach dwudziestych i trzydziestych.

Nowy Łóm

Kamieniołom otwarty około 1930 roku na prawo od

Sadka

Miejsce między dwoma potokami poniżej kamieniołomów. Nazwa zaczerpnięta z mapy katastralnej z 1836r. - trudno wyjaśnić jej pochodzenie.

Richter

Kamień (obelisk) na szlaku turystycznym na Błatnią, gdzie w 1921 roku zmarł turysta z Bielska - Białej. Stąd idąc w dół - w lewo - stroma ścieżka do doliny Kamiennego.

Ryza

Na stromym zboczu Przykřej, zbudowane w latach dwudziestych koryto do spuszczenia kłód (trómów) do doliny Szalinowej.

Solarsk

Ścieżka prowadząca u podnóża gór - pod Oстрыm, Bucznikiem, wychodzi w Nałężu i prowadzi dalej do Górek.

Morskie Oko

Małe jeziorko w Równi (pod Bucznikiem) z trzech stron otoczone lekkimi wzniesieniami, skąd woda odpływa strumykiem. Dawniej była tam czysta woda i ryby - obecnie jeziorko zanieczyszczone. Powyższa

nazwa była już używana od dawnych czasów przez ludność i pracowników hrabięgo.

Sądzisko

Poza granicą Jaworza. Obszar leśny - własność Grodzca - od strony Nałęża. Kiedyś właściciele Jaworza prowadzili spór o prawo własności tego lasu.

Strzępki

Enklawy - łąki górskie na szczycie Błatni w kierunku Stołowia - do trzech kopców granicznych (między Jaworzem, Wapienicą i Brenną); została podzielona na mniejsze parcele, które hr. Larisch sprzedał w latach dwudziestych.

Filipshütte

Na Kamiennym koło Wielkiej Polany w lesie stał drewniany domek myśliwski zbudowany przez hr.

Filipa Saint-Genois. W roku 1945 w czasie działań wojennych został spalony przez wojska hitlerowskie.

*****

Jest to ostatni odcinek cyklu artykułów pt. "Regionalne nazwy w Jaworzu" zapoczątkowanych w 11 numerze (wrzesień 1992r.) "Echa Jaworza". Dziękujemy serdecznie panu Karolowi Jaworskiemu za udostępnienie nam od wielu lat zbieranych materiałów związanych z historią i tradycją naszej pięknej miejscowości.

Zwracamy się do Czytelników z prośbą o uwagi oraz ewentualne uzupełnienie powyższego opracowania. Po zebraniu odpowiedniej liczby nowych regionalnych nazw z przyjemnością wydrukujemy kolejny odcinek z uwzględnieniem autorów.

Redakcja

Ogłoszenia wójta

* Urząd Gminy w Jaworzu informuje mieszkańców, że podobnie jak w latach poprzednich w dniach od 20 do 23 kwietnia 1993r. zostanie przeprowadzony wywóz odpadów o dużej objętości takich, które nie mieszczą się w standardowych pojemnikach.

I 20.04.1993r. (wtorek) Jaworze Nałęże
7.00 - 15.00

Trasa: ul. CISOWA, GRABKA, MYSLIWSKA, POGODNA

II 20.04.1993r. (wtorek) Jaworze Górne
7.00 - 15.00

Trasa: ul. SŁONECZNA, TURYSTYCZNA, ZACISZNA, KWIATOWA

III 21.04.1993r. (środa) Jaworze Dolne
7.00 - 15.00

Trasa: ul. SŁONECZNA, ZDROJOWA, KALWARIA, WAPIENICKA (w części dot. Jaworza Dolnego), ul. CYPRYSOWA, CIESZYŃSKA

III 22.04.1993r. (środa) Jaworze Średnie
7.00 - 15.00

Trasa: ul. ŚREDNIA, WAPIENICKA (w części dot. J. Średniego), ul. KOŁONIA DOLNA, KOŁONIA GÓRKA, PĄGORKOWA, MIODOWA

IV 23.04.1993r. (czwartek) Jaworze Średnie
7.00 - 15.00

Trasa: ul. PODGÓRSKA, RUMIAŃKOWA, STORCZYKÓW

nieznacznym zmianom.

Wszelkie uwagi odnośnie zbiórki prosimy kierować do Urzędu Gminy w Jaworzu (tel. 195 , 813, wew.18 lub 22).

PSY

W nawiązaniu do artykułu pod tym samym tytułem, zamieszczonego w poprzednim (16) numerze "Echa Jaworza" na str. 14 i 15, miło nam zawiadomić Państwa, że na podstawie składanych przez właścicieli oświadczeń został już utworzony REJESTR PSÓW GMINY JAWORZE.

Wszystkie osoby, które jeszcze nie złożyły w Urzędzie Gminy stosownego oświadczenia prosimy o pilne uzupełnienie danych. Rejestr będzie uzupełniany i na bieżąco korygowany.

Na bazie projektu pani Barbary Sienickiej-Kalmus został już wykonany estetyczny, lekki, nierdzewny znaczek z blachy mosiężnej z numerem dla każdego psa identycznym jak w rejestrze.

Od dnia 5 kwietnia można już odbierać w pokoju 22 Urzędu Gminy dla swojego ulubienca znaczki (jak ten, który przedstawiamy obok) na podstawie kwitu wpłaty lub okazania dokumentów uprawniających do zwolnienia z op-

UWAGA !

Złom stalowy i żeliwny należy segregować oddzielnie. Godziny odbioru mogą ulec

łaty. Taki znaczek otrzymają wszystkie zarejestrowane psy z gminy Jaworze.

Znaczki będą także wydawane podczas grupowych szczepień przeprowadzanych w Jaworzu przez Lecznicę Zwierząt w maju br.

ZASADY UPRAWY MAKU W 1993r.

Przepisy art.10 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1985r. o zapobieganiu narkomani, dopuszczające uprawę maku przez rolników indywidualnych na pow. nie przekraczającej 20 m², straciły obowiązującą moc 31 grudnia 1990r. Oznacza to, że począwszy od 1991r. mak może być uprawiany wyłącznie na podstawie stosownego zezwolenia i umowy kontraktacji zawartej z uprawnioną jednostką.

W telegraficznym skrócie

* W dniu 27 stycznia 93 na śliskiej nawierzchni ul. Cieszyńskiej w Jaworzu kierowca autobusu firmy "DAS" nr rej. BLC 3E24 stracił panowanie nad pojazdem i zniszczył niedawno wyremontowany siłami gminy przystanek autobusowy. Spisano notatkę służbową z tego zdarzenia w celu wyegzekwowania kosztów naprawy.

Kolejny wypadek zdarzył się 15 lutego br. na przystanku koło pawilonu "Jaworzanka" w Jaworzu Dolnym. Na stojący autobus "Sanbusu" najechał autobus firmy "Transczek". Obydwa pojazdy zostały uszkodzone. Powodem była, również utrata przyczepności na śliskiej nawierzchni.

Przypominamy czytelnikom, że Urząd Gminy Jaworze oprócz dróg gminnych przejął na podstawie porozumienia trzy z czterech dróg wojewódzkich to jest: ulicę Wapienicką od granicy Bielska do skrzyżowania ze Zdrojową; Zdrojową od Cholewika do Wapienickiej i Słoneczną; oraz Cisową od granicy z Jasienicą do kapliczki w Nałężu. Razem 10,9 km. Ulice Bielska i Cieszyńska, jako odcinki ciągu drogi Bielsko-Cieszyn pozostają nadal w zarządzie RDP B-B - Wapienica (tel. 204-74) tam należy kierować ewentualne uwagi.

* 20 lutego, od godziny 19 do białego rana w Strażnicy OSP w Jaworzu bawiono się na **Balu Śląskim** zorganizowanym przez tutajsze Koło Gospodyń Wiejskich. Do tańca przygrywał zespół muzyczny. Były kotyliony, loteria, kwiaty, czapeczki odmiładzające, licytacja i inne atrakcje, a przede wszystkim doskonała zabawa i wspaniałe humory uczestników, za co należą się podziękowania organizatorom.

* 22 lutego w Ośrodku Doskonalenia Rolniczego w Bielsku-Białej miało miejsce spotkanie mające na celu utworzenie Beskidzkiego Stowarzyszenia Turystycznego. Uczestniczyli przedstawiciele Bielska, Jaworza, Brennej, Żywca i Czańca oraz biura turystyczne i rolnicy skupieni w idei agroturystyki.

* Na kolejnym spotkaniu Wojewódzkiego Zespołu d/s Przejmowania Szkół ustalono zagadnienia, na które zespół chce zwrócić uwagę wszystkich zainteresowanych gmin przed przejęciem szkół podstawowych. Są to: Subwencja oświatowa z MEN (wysokość, podział, forma); likwidacja zadłużeń szkół; sprawy kadrowe-zmiany w karcie nauczyciela; stosunki własnościowe gruntów i obiektów; stworzenie Rady Szkoły i Rady Przedszkola; dokończenie rozpoczętych inwestycji; sprawa przejmowania, lub nie, pracowników GZEAS; wiadomości szczegółowe u członków Wojewódzkiego Zespołu d/s Przejmowania Szkół w osobach: Ryszard Radwan (kierownik Wydziału Edukacji i Kultury Fizycznej UM w Bielsku-Białej), Paweł Mularz (wójt gminy Jaworze), Eugeniusz Skarwęcki (Wydz. Oświaty, Kultury i Rekreacji UG Skoczów) Anna Szpak (wicewójt gminy Rajcza), Barbara Rokowska (Zakład Przeszkoli Miejskich Oświęcim), Andrzej Sasuła (z-ca burmistrza Makowa Podhalańskiego), Ewa Gołębiowska (Wydz. Oświaty, Kultury, Sportu UM Cieszyn), Danuta Koenig (Wydz. Oświaty, Kultury i Rekreacji UM Ustroń), Jerzy Ochman (przewodniczący Rady Miejskiej w Wadowicach), Izabela Czerwoniak (członek Zarządu Miasta Żywca).

Uznano za konieczny udział członków zespołu w konferencji na temat przejmowania szkół w dniach 16 i 17. 03.93.

* Również 22 lutego br miało miejsce Walne Sprawozdawczo - Wyborcze Zgromadzenie Delegatów Gminnej Spółki Wodnej Jasienicy właściwej dla gmin Jasienica i Jaworze. Uczestniczyli wójtowie i pracownicy działu budowlanego i ochrony środowiska, sołtysi sołectw gminy Jasienica i przedstawiciele Rejonowego Związku Spółek Wodnych z Bielska-Białej. Ze sprawozdania wynikało, że w roku ubiegłym wyremontowano m.in. 4794 metry rowów melioracyjnych na terenie Jaworza.

Spodziewane należności z terenu Jaworza wynoszą 47.700.000 zł., zadłużenia z lat poprzednich 9.676 tys. zł.

Wybrano delegatów na zjazd wojewódzki. Zatwierdzono nowe stawki opłat za korzyści wynikające z urządzeń melioracyjnych w wysokości: za parcele do 1,0 ha - 45 tys. zł. za grunty powyżej 1,0 ha: za pierwszy hektar - 45 tys. zł, za każdy następny po 15 tys. zł.

* Trwają konsultacje na temat przyszłych powiatów. Zarząd i Rada Gminy w Jaworzu optują za przynależnością Jaworza do powiatu okólnego Bielskiego.

* W dniu 25.02. br. odbyło się walne zebranie Kółka Rolniczego w Jaworzu. Prezes, pan Jan Małysz zapoznał zebranych z przebiegiem likwidacji Spółdzielni Kółek Rolniczych i rozdziału majątku SKR pomiędzy poszczególnych udziałowców. Po przedstawieniu sytuacji materialnej zaproponowano 3 warianty działalności; po dyskusji przegłosowano, aby sprzęt został wydzierżawiony.

Zarząd Kółka Rolniczego planuje spotkanie z władzami gminy w celu uzgodnienia sposobów użytkowania obiektów i terenu byłego POM-u przy ul. Zacisznej.

* 5 marca 1993r. w Buczkowicach odbyły się Rejonowe Zawody Tenisa Stołowego. Bolek BORAK i jego nowy partner Paweł GALUS - uczniowie klasy IV i VI Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jaworzu wywalczyli tam II miejsce.

Udział w tych zawodach poprzedzony był zwycięstwem w rozgrywkach międzyszkolnych gmin Jaworze i Jasienica. W tychże rozgrywkach drużyna dziewcząt: Ania HRZYCZEK i Ania DONOCIK zdobyły II miejsce. Bolek BORAK oprócz reprezentowania szkoły w zawodach międzyszkolnych brał udział w rozgrywkach klubowych. 21 lutego 1993r. w Oświęcimiu na Wojewódzkim Turnieju Tenisa Stołowego zajął I miejsce co spowodowało zakwalifikowanie go do Turnieju Strefowego w Jastrzębiu w grupie od IV do VIII.

Równocześnie nagrodzono piłką ufundowaną przez Urząd Gminy szkolną reprezentację piłki ręcznej ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzu Dolnym za zajęcie II miejsca w Howorocznym Turnieju Szkół Podstawowych Okręgu Bielskiego.

* 15 marca 1993r. powstała Koalicja dla Podbeskidzia. Jest to sojusz współdziałania czterech partii: Unii Demokratycznej, Kongresu Liberalno - Demokratycznego, Partii Chrześcijańskich Demokratów oraz Stronnictwa Demokratycznego, które bez względu na programowe czy ideowe różnice pos-

tanowiły podejmować wspólne działania w sprawach lokalnych, bezpośrednio dotyczących mieszkańców naszego województwa. Pierwszoplanowym celem politycznym Koalicji dla Podbeskidzia jest działanie na rzecz dalszego istnienia województwa bielskiego. Utrzymanie samodzielności jest warunkiem rozwoju tego terenu, należącego do najbardziej prężnych gospodarczo województw w Polsce. Wychodząc z założenia, że nie może być silnego województwa bez silnych powiatów samorządowych, zamierzamy wziąć aktywny udział w ruchu na rzecz reformy powiatowej. Z tej reformy Podbeskidzie powinno wyjąć wzmocnione, a powiaty mające swą siedzibę w województwie bielskim powinny obejmować również tereny sztucznie oddzielone podczas reformy gierkowskiej z 1975r. Opowiadamy się również za powstaniem w Bielsku-Białej tzw. powiatu grodzkiego oraz za udziałem gminy Bielsko-Biała w programie pilotażowym, zakładającym przejęcie uprawnień powiatowych przez obecną Radę Miejską i Zarząd Miasta. Wokół spraw lokalnych i regionalnych, a zwłaszcza wokół reformy powiatowej oraz kampanii na rzecz utrzymania województwa, chcemy skupić ludzi z różnych środowisk, przede wszystkim bezpartyjnych. Naszym celem jest stworzenie ponadpartyjnego lobby obywatelskiego, które będzie reprezentować interesy mieszkańców Podbeskidzia.

* Korzystając z pięknej zimy, w oparciu o Harcerski Ośrodek Katowickiego Hufca ZHP w Nałężu releksują się dzieci z Bierunia. Klub Sportowy "Piast" Bieruń przy pomocy finansowej Urzędu Miasta organizuje wycieczki jednodniowe połączone z saneczkowaniem, kuligiem i pyszną fasolką po bretońsku.

Do tej pory z zimowej przerwy w nauce skorzystało już 1200 dzieci ze szkół Bierunia.

* 9 marca odbyło się XVII posiedzenie Sejmiku Samorządowego Województwa Bielskiego, w którym jak zawsze uczestniczył przedstawiciel naszej gminy - radny Leszek KUBIK. Najważniejszymi tematami były: zakończenie budowy zapory "Swinna Poręba" oraz sprawa pilnego rozwiązania problemu bezrobocia i opieki społecznej. W obydwu sprawach przedstawiciele rad do Sejmiku podjęli stosowne uchwały.

* Od 11 do 16 marca zostały przeprowadzone konkurencje biegowe Harcerskich Mistrzostw Polski w kombinacji norweskiej z udziałem najlepszych juniorów i seniorów z całej Polski. Większość biegów odbyła się na trasie w Jaworzu Nałężu (10 i 15 km) oraz na północnych stokach Goruszkki (sprint). Trasy przygotował zespół pracowników

technicznych Urzędu Gminy w Jaworzu pod kierunkiem Jana KLISIA. Delegat FIS i PZH zatwierdził przydatność tras w Kąleżu do rozgrywania zawodów w skali krajowej i międzynarodowej po dokonaniu niewielkich korekt (przejścia przez drogi jezdne).

* 12 marca br. przedstawiciele KKOS pan Marian Zygmunt i pan Jerzy Bisok wręczyli nagrody książkowe i dyplomy zwycięzcom konkursu na plakat pt. "II Narciarski Bieg Jaworza":

- za I miejsce - Joannie Sienickiej, ucz. kl. VIIa Szkoły Podstawowej nr 1,
- za II miejsce - Grzegorzowi Głowie ucz. kl. VIa Państwowego Młodzieżowego Domu Wychowawczego,
- za III miejsce - Martynie Kantor ucz. kl. I Ib Szkoły Podstawowej nr 1,
- za IV miejsce - Katarzynie Ciężak ucz. kl. IVc Szkoły Podstawowej nr 1.

* W dniach 15 i 16 marca w siedzibie Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie odbyła się bardzo ciekawa i doskonale przygotowana konferencja na temat: PRZEJMOWANIE SZKÓŁ PRZEZ GMINY z udziałem około 100 uczestników - głównie przedstawiciele samorządów Polski południowej od Kielc i Śląska po nowosądeckie i rzeszowskie oraz dyrektora Departamentu Finansów MEN, przedstawiciela Sejmowej Komisji Oświaty, kuratora i wizytatora krakowskiego Kuratorium Oświaty, prawników zaangażowanych w ten temat

oraz przewodniczącego Komisji Oświaty Krajowego Sejmiku Samorządowego i związków zawodowych. Ze względu na wagę przedstawianych spraw, w konferencji aktywnie uczestniczył wójt gminy Jaworze Paweł Mularz - członek Wojewódzkiego Zespołu d/s Przejmowania Szkół. W województwie krakowskim w latach 1991-1993 szkoły podstawowe przejęły 344 gminy (w tym miasto Kraków), co stanowi 70% wszystkich szkół.

*****
Wypożyczalnia kaset video

"AS"

zaprasza codziennie
od godz. 16⁰⁰ - 20⁰⁰

*****

Jaworze Górne k. DW "Jawor"
tel. 72-356

OGŁOSZENIA

Zespół Szkół Rolniczych w Międzyzwięciu

przyjmuje zapisy do:

1. Technikum Rolniczego pięcioletniego
2. Zasadniczej Szkoły Zawodowej w zawodzie:
mechanik maszyn rolniczych
rolnik i specjalności wiejskie gospodarstwa domo-

wego

Szkoła dysponuje nowoczesnie wyposażonymi warsztatami do nauki mechanizacji rolnictwa i pracowniami wiejskiego gospodarstwa domowego.

Młodzież zdobywa uprawnienia kombajnisty i prawo jazdy na samochód kat "B" oraz na traktor kat. "T". W szkole prowadzone są zajęcia pozalekcyjne np. kółko komputerowe i przedmiotowe.

W najbliższym czasie wprowadzony zostanie kurs pisania na maszynie. Młodzież może korzystać z obiektów sportowych. dużej sali gimnastycznej i stadionu. Tuż obok szkoły znajduje się dobrze wyposażony internat i stołówka szkolna.

Serdeczne podziękowanie
za udział w uroczystości
pogrzebowej

śp.

Ludwika SZCZEPAŃSKIEGO

składa

żona z rodziną

Sprzedam
nowe meble
sklepowe

*****

Informacja: Jaworze
tel. 72-356

FOTOZAGADKA

Na terenie Jaworza można spotkać wiele krzyży. Mieszkaniec Jaworza - miłośnik folkloru, znawca każdego zakątka naszej miejscowości, przygotowuje obszerny artykuł na ten temat. Na powyższym zdjęciu przedstawiamy jeden z krzyży. Za prawidłowe zlokalizowanie obiektu i przesłanie na adres redakcji odpowiedzi do 10 kwietnia br. rozlosujemy nagrodę w wysokości 100.000 zł.

Echo Jaworza

MIESIĘCZNIK GMINY JAWORZE

Redaguje zespół w składzie: Józef Czader, Bogusław Krzemieński, Paweł Mularz, Jadwiga Roik, Marian Zygmunt.

Adres redakcji: Urząd Gminy w Jaworzu, 43-384 Jaworze Dolne 82, ul. Zdrojowa, tel. 195 lub 813, fax: 871, telex: 35-405

Druk: POLIGRAFIA - OFFSET" przy "Kronice Beskidzkiej", ul. Dubois 4, tel. 258-78.

Poprzednie numery "Echa Jaworza" można zakupić w redakcji.

Redakcja nie zwraca nadsyłanych tekstów oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i opracowania redakcyjnego.

Rozwiązanie zagadki z numeru 16:

Pomnik postawiony w roku 1960 przez harcerzy bielskiego hufca w 550 rocznicę BITWY POD GRUNWALDEM. w Jaworzu Nałężu przy ul. Cisowej.

Za prawidłowe rozwiązanie zagadki nagrodę 100.000 zł wysłamy do pana Artura Byłoka z Jaworza Nałęża. Gratulujemy!

Donata Cyankiewicz
Abramowskiego 15
51-663 Wrocław

Krotaw, 18/2. 1992r.

"Echo Jaworza"
Redakcja - Urząd Gminy
ul. Zdrojowa 82
43-384 Jaworze

Pragnę być stałą czytelniką
"Echa Jaworza" i proszę o podanie
mi kwoty abonamentu na 1992r.
oraz nr konta, na które należy
wpłacić należność.

Z pozdrowieniami
Donata Cyankiewicz

Ponieważ redakcja otrzymuje zapytania spoza terenu naszej miejscowości o możliwość prenumeraty "Echa Jaworza" (jak cytowany powyżej list) - informujemy, że po pisemnym zamówieniu i wpłacie na konto Urzędu Gminy w Jaworzu: Bank Spółdzielczy w Jasienicy 907178-120261-133 lub przekazem pocztowym na adres "Echa Jaworza" kwoty wyliczonej poniżej, abonent będzie otrzymywał kolejne bieżące numery gazety przesyłką pocztową. W ten sposób można zamówić również numery poprzednie, z zastrzeżeniem przesłania w miarę posiadania.

Koszt jednego numeru EJ:	3000 zł.
Koszt przesyłki zamiejscowej dużego formatu	5000 zł.

Razem: 8000 zł.
12 x 8000 zł. = 96.000 zł.

W przypadku jednorazowego zamówienia na większą ilość numerów cena uzależniona będzie od wagi i zostanie wysłana przesyłką za pobraniem pocztowym.